

De Broedvogels van Oostelijk Flevoland in de jaren 1961 t/m 1966

door

H. van Elburg

(Afdeling Plant- en Dierkundig onderzoek van de Rijksdienst voor de
IJsselmeerpolders)

(The breeding-birds of Eastern Flevoland, 1961-1966)

INLEIDING

Evenals voor de Noordoostpolder zijn ook voor de polder Oostelijk Flevoland over een reeks van jaren waarnemingen gepubliceerd over de ontwikkeling van de broedvogelbevolking (Cavé 1961; Ten Kate 1952, 1955, 1956; Ten Kate e.a. 1957, 1958). Deze waarnemingen beslaan het tijdvak t/m 1960.

Verwacht mocht worden, dat de drooggevalen polders en de ontwikkeling, die deze na het droogvallen doormaken, veel gegevens zouden verschaffen over kolonisatiemogelijkheden van broedvogels in nieuw land (Muller, 1944).

Het hierna beschreven overzicht heeft betrekking op de jaren 1961 t/m 1966 en moet beschouwd worden als een voortzetting van deze reeks. Alvorens wordt overgegaan tot een bespreking van de broedvogels van Oostelijk Flevoland en de waarnemingen hierover, volgen enige opmerkingen over de ontwikkeling van deze polder in die tijd.

In het bestemmingsplan van Oostelijk Flevoland is, meer dan bij de aanleg van de Noordoostpolder, aandacht besteed aan de recreatieve mogelijkheden die het nieuwe land zou kunnen bieden. Deze mogelijkheden lagen reeds besloten in de om waterhuishoudkundige redenen aangelegde randmeren tussen de polder en het oude land. In deze randmeren werd een vaargeul gebaggerd ten behoeve van de scheepvaart. De vrijgekomen grond werd gedeeltelijk voor de dijkbouw zelf gebruikt en gedeeltelijk tegen de polderdijk gespoten, zodat hier en daar verbredingen ontstonden. Deze verbreding van de dijk werd aantrekkelijk gemaakt door de aanleg hierop van stranden, grasland en bos. Een ander deel van de uit de vaargeul afkomstige grond werd gebruikt voor het opspuiten van eilanden in het randmeer. Zo werden in het Ketelmeer en het Veluwemeer tussen Roggebotsluis en Harderwijk een aantal zogenaamde „vogeleilanden” verkregen. Deze eilanden bleken voor een aantal vogelsoorten aantrekkelijke broedplaatsen.

Met het droogvallen van de polder Oostelijk Flevoland (oppervlakte ca. 54.000 ha) in 1957 werd een groot gebied als verblijf- en broedplaats voor een aantal vogelsoorten geschapen.

In het voorjaar van 1957 en 1958 werd riet op de slikvlakte gezaaid. Daarnaast ontwikkelde zich op de polderbodem een spontane vegetatie van moerasandijvie, lisdodde, zeebies en vele andere soorten. Na enige jaren ontstond een vrijwel homogeen rietbestand.

De ontginning, die in het oosten en noordoosten van de polder was begonnen, vorderde de eerste jaren snel, zodat in 1960 reeds ca. 20.000 ha in cultuur was gebracht.

Na 1960 werd de ontginning van de poldergronden in een regelmatig tempo voortgezet. Ieder jaar vorderde deze met 3 à 4000 ha, zodat eind 1966 een oppervlakte van ruim 40.000 ha was ontgonnen (zie kaart, pag. 116).

In 1962 werden de eerste boerderijen verpacht. Er verschenen schuren en woningen in het landschap. Bovendien werden op de verpachte bedrijven andere gewassen geteeld dan op het groot-ontginningsbedrijf van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders.

In de periode 1962 t/m 1966 werd een oppervlakte van ruim 15.000 ha in pacht uitgegeven. Om de boerderijen werden windsingels aangeplant en verscheidene wegen werden van een bermbeplanting voorzien. Inmiddels was een begin gemaakt met de bouw van een drietal woonkernen, n.l. Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant. Bij deze plaatsen werden eveneens bossen aangeplant.

In de loop van de verslagperiode nam ook de aanleg van aaneengesloten bospercelen een grotere omvang aan. Tussen Ketelhaven en Elburg komt thans een vrijwel aaneengesloten bosgebied voor. Ook op „het Spijk” bij Elburg en bij Bremerberg werd een grote oppervlakte bos geplant.

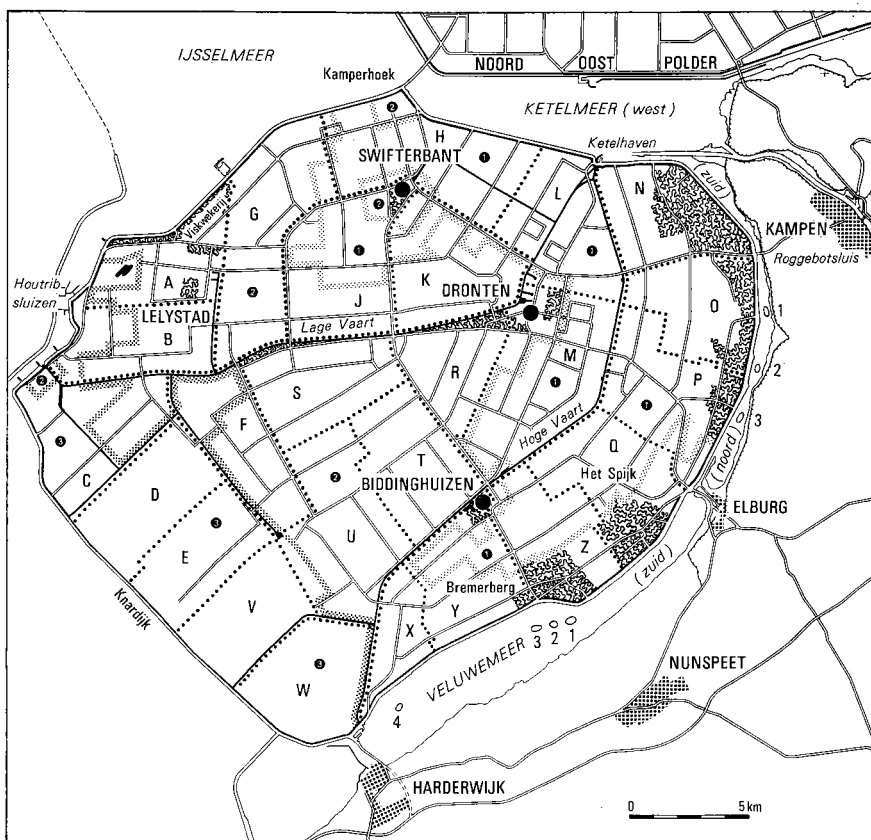
Genoemde beplantingen brengen de nodige variatie aan in het vlakke polderlandschap en bieden diverse soorten vogels een broedgelegenheid.

BESPREKING VAN DE BROEDVOGELS

De veranderingen, die het polderlandschap in de loop van de jaren ondergaat, hebben tot gevolg dat de samenstelling van de broedvogelbevolking zich wijzigt. Soorten kunnen zich gaan vestigen, indien voor hen gunstige broedplaatsen ontstaan. Andere, reeds gevestigde soorten, breiden zich uit of verdwijnen weer, omdat hun broedgebieden door natuurlijke oorzaken, als ontwikkeling van de begroeiing of door menselijk ingrijpen worden veranderd.

De waarnemingen in de jaren 1961 t/m 1966 kunnen, gezien de uitgestrektheid van het gebied, uiteraard geen volledig beeld geven van de broedvogelbevolking in de polder. In bepaalde goed bereikbare gebieden zijn echter ieder jaar, zo volledig mogelijk, waarnemingen verricht. Deze gebieden betreffen de dijken langs het Ketel- en Veluwe-meer en de eilandjes in deze meren (zie kaart, pag. 116).

Ook een aantal plaatsen binnen de polder werden, vooral in de jaren 1964, 1965 en 1966, regelmatig bezocht voor het waarnemen van de broedvogels. Met name de secties N en P in het noordoosten van de polder, het gebied bij Kamperhoek in het noordwesten en de omgeving



- | | | |
|---|-----------------------------|----------------------|
| ① verpacht gebied | ⑤ nog niet ontgonnen gebied | — meerdijk |
| grens tussen verpacht en ontgonnen gebied | A sectie letter | oude zeekering |
| ② ontgonnen gebied | sectie grens | — weg |
| grens tussen ontgonnen en niet ontgonnen gebied | bos | — vaart |

Oostelijk Flevoland naar de toestand van eind 1966.

De benamingen van de randmeren zijn met ingang van 1 november 1968 gewijzigd als volgt:

Ketelmeer-west	= Ketelmeer
Ketelmeer-zuid	= Vossemeer
Veluwemeer-noord	= Drontermeer
Veluwemeer-zuid	= Veluwemeer

van de visvijvers bij Lelystad bleken aantrekkelijk voor broedvogels (zie kaart, pag 116).

De waarnemingen elders in de polder dragen een meer incidenteel karakter, omdat enerzijds de grote uitgestrektheid van het gebied en anderzijds de ontoegankelijkheid van het terrein een belemmering vormen. Dit laatste geldt nu nog voor het niet ontgonnen deel van de polder, waar een dicht en homogeen rietgewas groeit. Met het ontginnen van de met riet begroeide terreinen wordt een geschikt broedbiotoop jaarlijks kleiner voor soorten als b.v. Roerdomp, Waterral, Baardmees en Snor. Anderzijds neemt de broedgelegenheid voor soorten als Kievit, Veldleeuwerik en Graspieper toe door het in cultuur brengen van de gronden. Ook de Rietgors, Rietzanger, Grote en Kleine Karekiet nemen als broedvogel in aantal af naarmate meer land ontgonnen wordt. Deze soorten handhaven zich echter goed in oeverbegroeiingen van eilanden, meren en kanalen. Tevens vormen de vaak grillig met riet begroeide, niet afgegraven zanddepots en resten hiervan, die verspreid in de polder voorkomen, een voor hen geschikte broedgelegenheid.

De Rietgors en Rietzanger worden eveneens vrij veel aangetroffen in jonge bosaanplant met een dichte onderbegroeiing van voornamelijk riet en wilgenroosje.

De indruk bestaat, dat de broedpopulatie van de plevierensoorten in deze jaren vrijwel gelijk is gebleven. Dit is voor een groot deel toe te schrijven aan het feit, dat bijna elk jaar nieuwe zanddepots worden aangelegd ten behoeve van toekomstige wegenbouw, uitbreiding van woonkernen en aanleg van industrieterreinen. Deze, in de eerste jaren na aanleg nog onbegroeide terreinen, bieden vooral de Kleine- en Strandplevier een ruime broedgelegenheid. Ook de Bontbekplevier is op deze plaatsen nog een geregelde broedvogel. Soorten als: Kluut, Scholekster en Dwergstern maken eveneens van deze zandterreinen gebruik voor het uitbroeden van hun eieren. Naarmate de zanddepots meer begroeid raken vermindert het aantal broedvogels van deze soorten hier. In dit stadium worden deze terreinen aantrekkelijk voor de Kokmeeuw en de Visdief.

Op de in cultuur gebrachte kavels en de met gras ingezaaide wegbermen broeden de Veldleeuwerik, Kievit, Gele Kwikstaart en Graspieper. Ook de Wulp, Kluut, Scholekster en Kleine Plevier broeden wel op het bouwland.

De aaneengesloten boscomplexen in de polder en de erf- en wegbermbeplanting vormen aantrekkelijke broedplaatsen voor soorten, die van nature nestelen in bomen en struiken. De meest voorkomende zijn de Fitis, Grasmus, Tuinfluit en Spotvogel; ook de Merel, Houtduif, Tortelduif en Kneu komen in geringere aantallen voor.

Met de toename van het aantal boerderijen en andere bebouwingen in de polder komt er meer broedgelegenheid voor de Huismus, Spreeuw, Huiszwaluw en Witte Kwikstaart.

Na 1960 is het aantal soorten broedvogels in Oostelijk Flevoland sterk toegenomen. Volgens de beschikbare gegevens werden in 1959 en 1960 respectievelijk 52 en 49 soorten broedvogels in de polder waargenomen.

In de jaren 1961 t/m 1966 is dit aantal toegenomen tot 93 soorten. Van de Kwartel, Kwartelkoning, Watersnip, Houtsnip, Grauwe Kiekendief en Braamsluiper bestaat het vermoeden dat deze in de polder hebben gebroed. Nesten van deze soorten werden echter niet gevonden; ze zijn wel in het totaal van 93 soorten opgenomen. Van de Blauwe Kiekendief, waarvan in 1960 een nest was aangetroffen, werd in 1963, 1964 en 1965 het broeden weer vastgesteld in het zuiden van sectie G bij de Lage Vaart (voormalig Zeewolde).

Uit het overzicht van de waarnemingen blijkt, dat een aantal vogels, waarvan aanvankelijk het broeden was vastgesteld, na een onderbreking van één of meer jaren weer broedende exemplaren werden aangetroffen. Het is vrij zeker, dat in deze tussenliggende jaren de soort wel als broedvogel aanwezig is geweest, hoewel geen nesten werden gevonden. Het betreft de soorten: Roerdomp, Pijlstaart, Kuifeend, Bruine Kiekendief, Waterral, Dwergstern en Veldleeuwerik, terwijl de Huiswaluw ook in 1961-1964 zeker als broedvogel voorkwam, maar niet werd vermeld.

Van een tweetal soorten is het vrijwel zeker, dat deze als broedvogel uit de polder zijn verdwenen. Dit zijn de Lachstern, één geval in 1958 en de Grote Stern, die na 1964 niet meer als broedvogel werd gevonden. In de verslagperiode werd voor het eerst in de polder het broeden vastgesteld van enkele voor Nederland zeldzame broedvogels, n.l. de Krooneend, Lepelaar en Morinelplevier.

Vanaf 1961 werden ieder jaar broedende Krooneenden aangetroffen op enkele van de eilanden in het Veluwemeer. Na 1964 valt een teruggang te bespeuren in het aantal broedgevallen. Meerdere malen werden eieren van deze eendensoort gevonden bij legfels van de Wilde Eend en soms bij die van de Krakeend. Enkele malen werden deze „vreemde” eieren met succes uitgebroed met behulp van lokeenden (Hellebrekers en Voous, 1964).

In 1964 hebben 4 paar Lepelaars gebroed op het hoofdzakelijk met riet begroeide eiland in de zuigerput bij Lelystad. In 1966 werden op dezelfde plaats twee nesten van deze soort gevonden. De omgeving van deze zuigerput is inmiddels veranderd in een wandelpark voor de bewoners van Lelystad.

Nadat reeds in 1961 in de Noordoostpolder (voor het eerst in Nederland) een broedende Morinelplevier was ontdekt, werd in 1963 het eerste nest van deze vogel in Oostelijk Flevoland gevonden (Marra, 1964). Nadien zijn ieder jaar één of meerdere nesten van de Morinelplevier op akkerland gevonden (Marra, 1965).

Door uitbreiding van het bosareaal en het ouder worden van reeds bestaande boscomplexen ontstond een nog groter en gunstiger broedgebied voor een aantal bosbewonende vogelsoorten. De volgende, voor Oostelijk Flevoland nieuwe soorten, vestigden zich in de betrokken periode: Houtduif, Wielewaal, Vlaamse Gaai, Grote Lijster en Zanglijster.

Naast de reeds voorkomende karekieten werd nu ook het broeden vastgesteld van de Rietzanger en de Bosrietzanger. Deze twee soorten hebben vermoedelijk ook vóór 1961 in Oostelijk Flevoland gebroed.

Ook de tot de Sylviidae behorende Zwartkop, Tjiftjaf en Fluiter werden nu voor de eerste maal als broedvogel vastgesteld, evenals de Spotvogel, Grasmus en Fitis. De laatstgenoemde drie soorten hadden zich vóór 1961 vermoedelijk al gevestigd. De Koolmees en Gekraagde Roodstaart werden respectievelijk in 1964 en 1965 broedende aangetroffen in sectie N, het noordoostelijk deel van Oostelijk Flevoland. De broedgevallen van beide soorten werden geconstateerd op plaatsen, waar op de bodem liggende takken doorgroeid met in hoofdzaak Wilgenroosje, een gunstige dekking vormden.

In de jaren 1964 en 1965 werden de Graspieper en Boompieper als broedvogels in de polder waargenomen. In de in 1964 reeds vrij hoge populieren in sectie N werd de Vink als broedvogel vastgesteld; een jaar later, in 1965 werd in deze sectie de Heggemus voor het eerst broedend aangetroffen.

Van enkele uilensoorten, n.l. de Kerkuil en Steenuil, zijn alleen in 1961 broedgevallen bekend. In latere jaren zijn geen broedgevallen meer gemeld, hoewel het mogelijk is dat deze soorten nog broeden in de polder. Vóór 1961 was de Kerkuil zeker en de Steenuil vermoedelijk reeds broedvogel in Oostelijk Flevoland.

Zoals uit de waarnemingen blijkt heeft de Torenvalk zich in deze jaren in vrij groot aantal als broedvogel in de polder gehandhaafd. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de aanwezigheid van een groot aantal nestkasten, die in 1960 ten behoeve van een onderzoek zijn geplaatst in de secties A, N en W, respectievelijk in de omgeving van Lelystad, Ketelhaven en Harderwijk (Cavé, 1959).

Ook de Ransuil werd geregeld en de Holenduif enkele malen broedend in deze nestkasten aangetroffen. Uit de gunstige resultaten blijkt, dat het heel goed mogelijk is door middel van het scheppen van kunstmatige nestgelegenheden een aantal soorten vogels, die normaal niet of in ieder geval in geringere aantallen zouden voorkomen, in de polder bestaansmogelijkheid te bieden. Van de riet-bewonende vogels vestigden zich de Baardmees en de Snor. De Snor was in 1960 reeds als vermoedelijk broedende vermeld.

De Oeverzwaluw, waarvan alleen in 1953 één broedpaar werd vastgesteld (Ten Kate, 1952) kwam in 1966 voor in een viertal kolonies.

De vogels maken hun nesten in stijl afgegraven wanden van zanddepots. In de besproken periode waren Fuut, Geoorde Fuut, Dodaars, Waterhoen en Knobbelzwaan van de bij en op het water nestelende vogels nieuw voor de polder. In deze jaren werd eveneens voor het eerst het broeden vastgesteld van de Wulp en de Winterkoning; laatstgenoemde was waarschijnlijk al eerder broedvogel.

In 1963 werd slechts één maal in de omgeving van Lelystad een Grauwe Gans met pulli waargenomen.

Tenslotte wordt nog vermeld, dat de Steltkluut, die in 1958 en 1959 in de polder heeft gebroed, ook in 1961 en 1965 als broedvogel voorkwam bij de Knardijk.

Van de Blauwborst werden in de jaren 1962 t/m 1965 in het broedseizoen oude en jonge exemplaren waargenomen, zodat deze soort zeker als broedvogel kan worden beschouwd.

De bespreking van de broedvogels van Oostelijk Flevoland is hoofdzakelijk beperkt gebleven tot de in de jaren 1961 t/m 1966 nieuw gevestigde soorten.

In de lijst van de waarnemingen in genoemde jaren worden van alle soorten de bekende broedgevallen weergegeven. De in dit overzicht aangegeven broedplaatsen en secties in Oostelijk Flevoland kunnen worden gevonden op de kaart. Opgemerkt dient te worden, dat de waarnemingen van broedgevallen van de kleine bos-bewonende vogels ten dele zijn gebaseerd op het geregeld voorkomen van zingende exemplaren op steeds dezelfde plaatsen in het bos in het broedseizoen.

De waarnemingen zijn door verschillende personen verricht en wel door de volgende heren: A. v. d. Berg (Be), W. Ph. J. Hellebrekers (He), C. G. B. ten Kate (t.K), J. F. Sollie (So), A. A. Tjittes (Tj), medewerkers van het jachttoezicht (Ja) en medewerkers van de Afdeling Planten Dierkundig onderzoek van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders (Bio). Tevens werden een aantal waarnemingen opgenomen, die zijn vermeld in „Ornithologie voor Nederland” (Ten Kate, 1963-1967). Voor het ter beschikking stellen van de waarnemingen betuig ik bovengenoemde personen mijn hartelijke dank.

Bij de opstelling van de waarnemingen zijn de volgende afkortingen gebruikt:

eiland (eil.); nest (n); 5-legsel (5-l); exemplaar (ex.) en juveniel (juv.). A, H, N enz. zijn aanduidingen van de secties in Oostelijk Flevoland.

LIJST VAN DE WAARNEMINGEN

1. *Podiceps cristatus* – Fuut.

1961 – Ketelmeer-Z., meerdijk: 1 n; Veluwemeer-N., 2e eil.: 3 n en 3e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z., meerdijk: 1 n (Be).

1962 – Veluwemeer-N., meerdijk: 2 n en 2e eil.: 1 n (Be).

1963 – Ketelmeer-Z., meerdijk: 2 n; Veluwemeer-N., meerdijk: 2 n en 2e eil.: 3 n (Be).

1964 – Ketelmeer-Z., meerdijk: 3 n; eil.: 2 n; Veluwemeer-N., meerdijk: 1 n; 2e eil.: 6 n; 3e eil.: 1 n; A, visvijvers: 1 n (Be).

no. 1-2, 1969] VAN ELBURG, De broedvogels van O. Flevoland, 1961—1966

- 1965 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 2 n; Veluwemeer-N, 3e eil.: 4 n (Be).
1966 – Houtribsluizen: $\pm$ 20 ex. waarvan aantal juv., 1 ex. met 3 pulli (Bio); Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n; 1e eil.: 6 n; 2e eil.: 2 n; 3e eil.: 1 n; A, visvijvers: 1 n; Houtribsluizen: 15 n (Be).
2. *Podiceps nigricollis* – G e o o r d e F u u t.
1965 – Veluwemeer-Z, 8 juni, 2 ad. + 2 juv. (Lim. 40: 14).
3. *Podiceps ruficollis* – D o d a a r s.
1965 – Ketelmeer-Z, paartje met pulli (Be).
4. *Botaurus stellaris* – R o e r d o m p.
1961 – april-Houtribsluizen: 4 x gehoord (Tj.); A: 1 x gehoord (Bio).
1965 – H: 1 n (Be).
1966 – H: 1 n met pulli (Be).
5. *Platalea leucorodia* – L e p e l a a r.
1964 – Lelystad, eil. in zuigerput: 4 n, bestaande uit een 3-1; 4-1; 5-1 en nest met 4 pulli (Be).
1966 – Lelystad, eil. in zuigerput: 2 n (Be).
6. *Anas platyrhynchos* – W i l d e E e n d.
1961 – W; kanaalwal: 10-l; N: 9-l; N: in tocht: ♀ met 5 pulli en ♀ met 12 pulli; J, in tocht: ♀ met 7 pulli (Bio); Ketelmeer-Z, eil.: 8 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 4 n; 1e eil.: 19 n; 2e eil.: 12 n; 3e eil.: 7 n; Veluwemeer-Z, 3e eil.: 1 n; 4e eil.: 5 n (Be).
1962 – A: 3 n; W: 1 n; N: 6-l; 11-l; 7-l; (Bio); Ketelmeer-Z, eil.: 7 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 14 n; 2e eil.: 7 n; 3e eil.: 16 n; Veluwemeer-Z, 1e eil.: 4 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 2 n; 4e eil.: 5 n; H: 1 n (Be).
1963 – N: 7-l (Bio); Ketelmeer-Z, meerdijk: 1 n; eil.: 5 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 12 n; 2e eil.: 16 n; 3e eil.: 16 n; Veluwemeer-Z, 3e eil.: 5 n; 4e eil.: 6 n; N: 4 ex. met pulli (Be).
1964 – W: 11-l; K: 12-l; N: 9-l (Bio); Ketelmeer-Z, meerdijk: 2 n; eil.: 3 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 11 n; 2e eil.: 8 n; 3e eil.: 12 n; Veluwemeer-Z, 1e eil.: 10 n; 2e eil.: 2 n; 3e eil.: 7 n; 4e eil.: 3 n; N: 4 ex. met pulli en 4 n; H: 14 n; Visvijvers: 1 n en 6 ex. met pulli (Be).
1965 – N: 9-l; 11-l (Bio); Ketelmeer-Z, meerdijk: 2 n; eil.: 1 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 5 n; 1e eil.: 10 n; 2e eil.: 2 n; 3e eil.: 11 n; Veluwemeer-Z, 1e eil.: 8 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 12 n; 4e eil.: 9 n; H: 14 n; N: 2 n en 5 ex. met pulli; Z: 9 n; Hoge Vaart: 4 ex. met resp. 9, 7, 7 en 2 pulli; A: 4 ex. met pulli; visvijvergebied: 20 ex. met pulli (Be).
1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 5 n; 2e eil.: 4 n (Be); meerdijk: 1 n (He + t.K); Veluwemeer-Z, 3e eil.: 4 n; 4e eil.: 7 n; A, visvijvers: 10 n en 7 ex. met pulli; Kamperhoek: 8 n; Knardijk: 1 n; Houtribsluizen: 3 n en 1 ex. met pulli; H: 2 n; 1 ex. met 6 pulli; N: 3 ex. met resp. 12, 5 en 7 pulli en 5 n; P: 2 n; X: 1 n; Y: 2 n (Be).
7. *Anas querquedula* – Z o m e r t a l i n g.
1963 – N: 1 ex. met pulli (Be).
1964 – N: 1 ex. met pulli; G, bij Lage Vaart: 1 ex. met pulli (Be).
1965 – H: 2 n; Z: 1 n; N: 1 ex. met pulli (Be).
1966 – A, visvijvers: 3 ex. met pulli; C: 1 ex. met pulli; N: 1 n (Be).
8. *Anas strepera* – K r a k e e n d.
1961 – Ketelmeer-Z, eil.: 2 n; Veluwemeer-N, 2e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 2 n (Be).
1962 – Veluwemeer-Z, 4e eil.: 4 n; (Be); Ketelmeer, eil.: 1 (Lim. 37: 22).
1963 – Veluwemeer-Z, 3e eil.: 1 n; 4e eil.: 2 n (Be).
1964 – Ketelmeer-Z, eil.: 2 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 2 n; H: 1 ex. met pulli; N: 1 n; visvijvers: 1 n (Be).

- 1965 - Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, 3e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, 2e eil.: 11-l; 4e eil.: 5-l en 6-l; H: 1 n (Be); Knardijk, 23 mei, ♀ met 4 pulli van ca. 1 week oud; Houtribsluizen, 7 juni, ♀ met 6 pulli en 4 juli, ♀ met 8 pulli; dijk, n-o van Lelystad, 1 juli, ♀ met tenminste 1 klein jong (Lim. 40: 18).
- 1966 - Veluwemeer-N, 2e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 2 n; A, visvijvers: 1 n; Houtribsluizen: 1 n (Be).
9. *Anas acuta* - Pijlstaart.
- 1961 - Ketelmeer-Z, eil.: ♀ alarmerend (Be).
- 1962 - Veluwemeer-N, 3e eil.: 1 n (Be).
- 1963 - Kamperhoek: 1 (Lim. 38: 29).
- 1964 - Lelystad, zuigerput, 24 juni, ♀ met 4 pulli (Lim. 39: 45).
- 1966 - Houtribsluizen: 1 n; H: 1 ex. met 6 pulli (Be).
10. *Anas clypeata* - Slobeend.
- 1961 - Ketelmeer-Z, eil.: 2 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 2e eil.: 1 n (Be).
- 1962 - Ketelmeer-Z, eil.: 1 n (Be).
- 1963 - N: 1 n + 3 ex. met pulli (Be).
- 1964 - N: 11-l (Bio); Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; M: 1 ex. alarmerend; N: 3 ex. met pulli en 2 n; H: 1 n; N: ♀ met kleine pulli; visvijvers: 2 n (Be).
- 1965 - Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 ex. met pulli; H: 5 n; Z: 1 n (Be).
- 1966 - A, visvijvers: 3 n; Kamperhoek: 1 n; C: 2 ex. met pulli; H: 2 n en 3 ex. met pulli; N: 5 n; P: 1 n; X: 2 n (Be); Knardijk: 1 ex. met 4 pulli (Bio).
11. *Netta rufina* - Krooneend.
- 1961 - Veluwemeer-Z, 4e eil.: 9 n (Be).
- 1962 - Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, 3e eil.: 1 n; 4e eil.: 11 n (Be).
- 1963 - Veluwemeer-Z, 1e eil.: 5 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 3 n; 4e eil.: 12 n (Be).
- 1964 - Veluwemeer-N, 2e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, 1e eil.: 2 n; 3e eil.: 5 n; 4e eil.: 15 n (Be).
- 1965 - Veluwemeer-N, 3e eil.: 5-l; Veluwemeer-Z, 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 4 n; 4e eil.: 13 n (Be).
- 1966 - Veluwemeer-Z, 4e eil.: 11 n (Be).
12. *Aythya fuligula* - Kuifeend.
- 1961, 1962 en 1964 t/m 1966 - Houtribsluizen: broeden vastgesteld (Ja).
- 1964 - Houtribsluizen, 4 juni, ♀ met 5 pulli (Lim. 39: 45).
- 1965 - Houtribsluizen, 6 juni, ♀ met 7 pulli; 7 juni, paartje met 8 pulli; 27 juni, 4 ♀♀ met resp. 2, 4 en 5 pulli en 5 grote pulli; visvijvers, 27 juni, ♀ met 5 kleine pulli; 1 juli, ♀ met 3 vrij grote juv. (Lim. 40: 18-19).
- 1966 - Zuigerput, Lelystad: ♀ met 9 juv.; ♀ met 2 juv. (Bio); A, visvijvers: 3 ex. met pulli; Houtribsluizen: 2 ex. met pulli (Be).
13. *Tadorna tadorna* - Bergeend.
- 1961 - Veluwemeer-Z, 4e eil.: 4 pulli (Be).
- 1962 - A en B: broeden vastgesteld (Ja).
- 1963 - M, wegsloot: paar met 7 pulli (Bio); Zuidervaart: 2 paar met pulli (Be).
- 1964 - Veluwemeer-Z, 3e eil.: 1 n; Lelystad, zuigerput: 4 paar met pulli; Ketelmeer-W: 1 paar met pulli; H: 1 paar met pulli; D: paartje met pulli; N: 1 n (Be).
- 1965 - H: 1 n; L: 1 n; N: 2 n (Be).
- 1966 - H: 1 ex. met 3 pulli (Bio); Houtribsluizen: 1 n; B: 1 n; N: 1 n (Be).

no. 1-2, 1969] VAN ELBURG, De broedvogels van O. Flevoland, 1961—1966

14. *Anser anser* – **G r a u w e G a n s.**
1963 – Zuidervaart, bij Lelystad: 2 ex. met pulli (Bio).
15. *Cygnus olor* – **K n o b b e l z w a a n.**
1961 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 1 n (Be).
1962 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n (Be).
1963 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 1 n; eil.: 4 n (Be).
1964 – A, bij visvijvers: 5-1 (Bio); Ketelmeer-Z, eil.: 3 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil. 2 n; Ketelmeer-W, meerdijk: 1 n (Be).
1965 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 1 n; eil.: 3 n; Ketelmeer-W, meerdijk: 5-1; Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 3 n; Veluwemeer-Z, biezenpol: 1 n; A, visvijvers: 5-1 (Be).
1966 – Ketelmeer-W, meerdijk: 1 n; Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, 2e eil.: 1 n; A, visvijvers: 1 n; Houtribsluizen: 2 n (Be).
16. *Circus aeruginosus* – **B r u i n e K i e k e n d i e f.**
1964 – W: minstens 3 broedparen (Bio).
1966 – K: ♀ met prooi (Bio).
17. *Circus cyaneus* – **B l a u w e K i e k e n d i e f.**
1963 – G, bij Lage Vaart (Zeewolde), tenminste 1 (2e paar aanwezig) (Lim. 38: 37).
1964 – G, bij Lage Vaart (Zeewolde), juni, 1 (nu en dan 2e paar gezien) (Lim. 39: 52).
1965 – G, bij Lage Vaart (Zeewolde), 1 (♂ enige malen met prooi gezien); J, 17 april, 5 en 22 mei. ♀ (Lim. 40: 25-26).
18. *Circus pygargus* – **G r a u w e K i e k e n d i e f.**
1965 – G, bij Lage Vaart (Zeewolde) en Swifterbant, 2 paar vele malen gezien (Lim. 40: 26).
1966 – D: 1 paar, gaven elkaar prooi over, waarschijnlijk broedgeval (Be).
19. *Falco tinnunculus* – **T o r e n v a l k.**
1961 – In nestkasten, A, N en W: 97 n; Spijk, in turfmolm: 6-1; N, in turfmolm: 5-1 (verstoord); O, in schuur: 4 pulli + 1 ei (Bio).
1962 – In nestkasten, A, N en W: 35 n (Bio).
1963 – Veluwemeer-N, 2e eil.: 1 n (Be); in nestkasten, A, N en W: 50 n (Bio).
1964 – K, in schuur: 5 pulli; O, in schuur: 1 n; H, in schuren: 2 n; in nestkasten, N en W: 84 n (Bio).
1965 – A, in nestkasten: 4 pulli; N: 1 n (Be); N, in nestkasten: 62 n (Bio).
1966 – N, in nestkasten: 33 n (Bio).
20. *Perdix perdix* – **P a t r i j s.**
1963 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).
1964 t/m 1966 – M en N: broeden vastgesteld (Ja).
21. *Coturnix coturnix* – **K w a r t e l.**
1963 – Biddinghuizen, 4 juli, ex. in vlas (Lim. 38: 38).
1964 – juli, M: 1 ex. maakt lokgeluiden (Be).
1965 – mei, P: 1 ex. roepend (Be); Swifterbant, broedgeval (?) (Lim. 40: 27).
22. *Phasianus colchicus* – **F a z a n t.**
1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n; 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 1 n (Be).
1962 – Ketelmeer-Z, eil.: 3 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; 3e eil.: 1 n (Be); N: 8-1 en 12-1 (Bio).

- 1963 - Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 3 n; 1e eil.: 2 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 5 n (Be).
 1964 - Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; 2e eil.: 4 n; 3e eil.: 1 n (Be); W, stort: 1 ex. met pulli (Bio).
 1965 - Veluwemeer-N, 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 4 n (Be); meerdijk: 1 n (He).
 1966 - Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n + 1 ex. met pulli; 3e eil.: 1 n (Be).
23. *Rallus aquaticus* - Waterral.
 1961 - A: 1 ex. gehoord (Bio).
 1963 - U: 1 ex. met 2 pulli (Be).
 1964 - U: meerdere ex. gehoord; F: gehoord op verschillende plaatsen; zuigerput Lelystad: gehoord (Be); W: op verschillende plaatsen pulli gezien (Bio).
 1965 - H: 3 ex. + 3 pulli (Be).
 1966 - C: 1 ex. met pulli; H: 1 n met pulli (Be).
24. *Porzana porzana* - Porseleinhoen.
 1963 - F: 1 ex. met pulli (Be).
 1964 - U: 1 ex. gehoord; F: gehoord op verschillende plaatsen; D: gehoord (Be); Knardijk, 27 juni, w.s. broedgeval (Lim. 39: 55).
25. *Crex crex* - Kwartelkoning.
 1964 - H: 1 ex. (Be); bij gemaal Lovink, 30 mei: Biddinghuizen-meerdijk, 3 juni: 2 ex. (Lim. 39: 56).
26. *Gallinula chloropus* - Waterhoen.
 1961 - Ketelmeer-Z, eil.: 4 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 3 n (Be).
 1962 - Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 5 n (Be).
 1963 - Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 5 n (Be).
 1964 - Veluwemeer-Z, 2e eil.: 2 n; 4e eil.: 3 n; A, visvijvers: 2 paar met pulli (Be).
 1965 - Ketelmeer-Z, eil.: 4 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 3 n; A, visvijvers: 1 paar met pulli (Be).
 1966 - Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; H: 1 n (Be).
27. *Fulica atra* - Meerkooet.
 1961 - Ketelmeer-Z, meerdijk: 2 n; eil.: 2 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 7 n; 2e eil.: 11 n; 3e eil.: 5 n; Veluwemeer-Z, meerdijk: 2 n; 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 1 n; 4e eil.: 1 n (Be).
 1962 - Ketelmeer-Z, eil.: 4 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 3 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 2 n (Be); Houtribsluizen: 2 n (Tj).
 1963 - Ketelmeer-Z, meerdijk: 7 n; eil.: 2 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 3 n; 2e eil.: 2 n; 3e eil.: 2 n (Be).
 1964 - Ketelmeer-Z, meerdijk: 7 n; eil.: 1 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 7 n; Veluwemeer-Z, 1e eil.: 2 n; A, visvijvers: 1 n (Be).
 1965 - Ketelmeer-Z, eil.: 2 n; meerdijk: 3 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; 3e eil.: 10 n (Be).
 1966 - Veluwemeer-N, 1e eil.: 14 n; 2e eil.: 9 n; meerdijk: 2 n; 3e eil.: 2 n; A, visvijvers: 3 n; Houtribsluizen: 1 n; H: 2 n (Be); Knardijk: 2 ex. met resp. 3 pulli en 1 pullus (Bio).
28. *Haematopus ostralegus* - Scholekster.
 1961 - Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n; Veluwemeer-Z, 1e eil.: 1 n (Be).
 1962 - Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; 3e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, meerdijk: 1 n; 3e eil.: 2 n (Be).
 1963 - Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; 3e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n (Be).
 1964 - Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 2 n; 3e eil.: 2 n; Veluwe-

meer-Z, 1e eil.: 1 n; 3e eil.: 1 n; meerdijk Roggebotsluis-Ketelhaven: 3 paar met pulli; meerdijk Kete'haven-Kamperhoek: 3 paar met pulli; N: 1 paar met pulli; A: 1 paar met pulli (Be); Houtribsluizen, strekdam: 3-1 (Bio).

1965 - Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; 3e eil.: 1 n; H: 1 paar met pulli; N: 1 paar met pulli en 1 n; Z: 1 paar met pulli; meerdijk Roggebotsluis-Ketelhaven: 2 paar met pulli; A, visvijvers: 1 paar met pulli (Be); N: 1 n (Bio).

1966 - Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; 3e eil.: 1 n; A, visvijvers: 1 paar met pulli; Houtribsluizen: 1 n; G: 1 n; N: 1 n; X: 1 n (Be); N: 3-1 (Bio).

29. *Vanellus vanellus* - Kievit.

1961 - Veluwemeer-N, meerdijk: 4 n (Be); zanddepot Houtribsluizen: 1 n (Tj); W: 2 n (Tj); N: 6 n en ♀ met 3 pulli; A, kwelstrook bij dijk: 1 n (Bio).

1962 - A, zanddepot: 4-1 (Bio); H: 7 n + 1 ex. met pu'li (Be).

1963 - Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).

1964 - Lelystad, zuigerput: 2 ex. met pulli; meerdijk Roggebotsluis-Ketelhaven: 3 paar met pulli; meerdijk Ketelhaven-Kamperhoek: 4 paar met pulli; H: 2 n (Be); N: 6 n en 1 ex. met 3 pulli (Bio).

1965 - Veluwemeer-N, meerdijk: 3 n; N: 2 n en 5 paar met pulli; O: 5 paar met pulli; P: 7 paar met pulli; Z: 3 n; meerdijk Roggebotsluis-Ketelhaven: 3 paar met pulli; meerdijk Ketelhaven-Kamperhoek: 6 paar met pulli; A, visvijvers: 2 paar met pulli (Be); L: 1 n (He + t.K).

1966 - A, visvijvers: 1 n; Houtribsluizen: 1 n; C: 1 paar met pulli; D: 2 paar met pulli; J: 1 paar met pulli; K: 2 n; P: 5 n; X: 13 n; Y: 4 n (Be); N, zanddepot: 5 n; meerdijk Roggebotsluis-E'burg: 2 ex. + 1 juv. (Bio).

30. *Charadrius morinellus* - Morinelplevier.

1963 - H, zomertarwe: 3-1 (N. Marra) 1e broedgeval in Oostelijk Flevoland.

1964 - H, vlas: 3-1, verlaten (L. v. Dijk); H, vlas: 2-1, verlaten (Marra); H, erwten: 3-1 (R. Schlenker en Heldt); H, vlas: 3-1 (landarbeider); H, kruispunt weg: oude vogel met 2 pulli (A. v. d. Berg).

1965 - K, vlas: 3-1 (J. F. Sol'ie); K, vlas: 3-1, verstoord, vogel dood op nest (J. F. Sol'ie).

1966 - A, industrieterrein: 1 ex. met 2 jongen ((T. Eales).

31. *Charadrius hiaticula* - Bontbekplevier.

1961 - Zanddepot, Houtribsluizen: 2-1 (Tj); G, zanddepot: 4-1 (Bio); Kamperhoek: tenminste 2; Swifterbant: tenminste 2 (Lim. 36: 22).

1962 - H: 4 n (Be); Swifterbant: tenminste 2 (Lim. 37: 33).

1963 - A en H: broeden vastgesteld (Ja); Kamperhoek, 1; Swifterbant: enkele (Lim. 38: 41).

1964 - H: 2 n; M: 1 paar, alarmerend; A, visvijvers: 2 paar met pulli (Be).

1965 - H: 6 n; A, visvijvers: 1 paar met pulli (Be).

1966 - A, visvijvers: 1 n; Kamperhoek: 3 n; B: 1 paar met pulli (Be); L: 1 n (He + t.K).

32. *Charadrius dubius* - Kleine Plevier.

1961 - Veluwemeer-N, 3e eil.: 5 n; Veluwemeer-Z, meerdijk: 1 n (Be); zanddepot Houtribsluizen: 2 n (Tj); Kamperhoek: tenminste 2; (Lim. 36: 22).

1962 - Veluwemeer-N, 3e eil.: 6 n; Veluwemeer-Z, 3e eil.: 1 n; H: 3 n (Be); Swifterbant: tenminste 3 (Lim. 37: 34).

1963 - Veluwemeer-N, 3e eil.: 5 n; Veluwemeer-Z, 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n; F: 1 n (Be); Kamperhoek, tenminste 2; Swifterbant, tenminste 3; Dronten, tenminste 1 (Lim. 38: 41).

- 1964 - Veluwemeer-N, 3e eil.: 3 n; Veluwemeer-Z, 1e eil.: 1 n; D, zanddepot: 4-l; Lelystad, zuigerput: 1 paar met pulli; A, visvijvers: 2 paar met pulli (Be); A, zanddepot: 2 n (Bio).
- 1965 - Veluwemeer-N, 3e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, meerdijk: 1 n; N: 4-l en 1 n (Be); L: 1 n; G, bij Lage Vaart: 1 n (He + t.K).
- 1966 - Veluwemeer-Z, meerdijk: 1 n (Be); N, zanddepot: 4-l; A, industrieterrein: enkele nesten; C, zanddepot: 1 n (Bio); L: 2 n (He + t.K).
33. *Charadrius alexandrinus* — Strandplevier.
- 1961 - Veluwemeer-N, 3e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, meerdijk: 2 n; 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n (Be); zanddepot Houtribsluizen: 2 n (Tj); W, zanddepot: 2 pulli + 1 ei (Bio); Kamperhoek, tenminste 6; Swifterbant: 3 (Lim. 36: 22).
- 1962 - Veluwemeer-N, 1e eil.: 3 n; 3e eil.: 3 n; Veluwemeer-Z, 3e eil.: 1 n; H: 4 n + 1 ex. met pulli (Be); Houtribsluizen: 2 n (Tj); Swifterbant, tenminste 7; G, bij Lage Vaart (Zeewolde) 1 (Lim. 37: 34).
- 1963 - A en H: broeden vastgesteld (Ja); Kamperhoek, tenminste 5; Swifterbant, tenminste 3; Dronten 1 (Lim. 38: 41).
- 1964 - Lelystad, zuigerput: 2 paar met pulli; H: 2 n; Lelystad-haven: 1 n; A, visvijvers: 2 n (Be).
- 1965 - H: 2 n; N: 3-l; A, visvijvers: 1 paar met pulli (Be).
- 1966 - A, industrieterrein: enkele nesten; zanddepot bij Houtribsluizen: 1 n (Bio); Swifterbant: 2 n (He + t.K).
34. *Gallinago gallinago* - Watersnip.
- 1965 - P: 1 ex. baltsend (Be).
35. *Scolopax rusticola* - Houtsnip.
- 1962 - Begin mei: N: 1 ex. baltsend, waarschijnlijk broedgeval (Be).
36. *Numenius arquata* - Wulp.
- 1961 t/m 1963 - N: broeden vastgesteld (Ja).
- 1964 - A, visvijvers: 1 paar, alarmerend (Be).
- 1965 - N: 2 paar, elk met 3 pulli (Be).
- 1966 - H: 1 n; J, 1 paar met pulli; K: 2 n; N: 1 paar met pulli (Be); U: 1 n, verlaten (Bio).
37. *Limosa limosa* - Grutto.
- 1961 - Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be); N: 3 x 4-1 (Bio).
- 1962 - H: 3 n + 1 ex. met pulli (Be).
- 1963 - Randgebied: broeden vastgesteld (Ja).
- 1964 - Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; H: 1 paar met pulli; meerdijk Roggebotsluis-Ketelhaven: 4 paar met pulli; meerdijk Ketelhaven-Kamperhoek: 4 paar met pulli (Be); N: 2 x 4-l; W, stort: 1 pullus (Bio).
- 1965 - Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; Veluwemeer-Z, meerdijk: 1 n; H: 2 n; N: 3 paar met pulli en 1 n; P: 8 paar met pulli; Z: 2 n; meerdijk Ketelhaven-Kamperhoek: 10 paar met pulli; meerdijk Roggebotsluis-Ketelhaven: 4 paar met pulli (Be); N: 3 n (Bio).
- 1966 - C: 2 paar met pulli; D: 1 paar met pulli; G: 1 n; H: 1 n; J: 1 paar met pulli; K: 1 n; P: 8 n; X: 19 n; Y: 6 n (Be); meerdijk Elburg-Harderwijk: 6 juv. (Bio).
38. *Tringa totanus* - Tureluur.
- 1965 - N: 2 paar met pulli en 1 n; P: 4 paar met pulli; meerdijk Roggebotsluis-Ketelhaven: 2 paar met pulli; meerdijk Ketelhaven-Kamperhoek: 1 paar met pulli; A, visvijvers: 1 paar met pulli (Be); K, bouwland: 1 n (So).
- 1966 - A, visvijvers: 1 n; H: 1 n; P: 3 n; X: 7 n; Y: 2 n (Be).

39. *Philomachus pugnax* — K e m p h a a n.

1965 — P: kemphen met pulli; meerdijk, Roggebotsluis-Ketelhaven: kemphen met pulli (Be).

1966 — X: 3 n; Y: 1 n (Be).

40. *Recurvirostra avosetta* — K l u u t.

1961 — Veluwemeer-N, 3e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, meerdijk: 1 n (Be); Houtribsluizen-dam: 2 n (Tj); strand Veluwemeerdijk, ten zuiden van Elburg: 3 n; A, zuigerput: ca. 50 broedparen (Bio); Kamperhoek: tenminste 4; Swifterbant: enige (Lim. 36: 26).

1962 — Ketelmeer-Z, eil.: 4 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; 3e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, meerdijk: 1 n; H: 4 n (Be); A, zuigerput: 2 n; A, zanddepot: 1 n; Kamperhoek, tenminste 10; G, bij Lage Vaart (Zeewolde): 4 (Lim. 37: 36).

1963 — Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n (Be); Kamperhoek: tenminste 5; Swifterbant: w.s. 1 (Lim. 38: 44).

1964 — Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; D, kanaal: paartje met pulli; Lelystad, zuigerput: 15 n; A, visvijvers: 1 paar met pulli (Be).

1965 — H: 1 n en 1 paar met pulli; A: 3 paar met pulli; P: 1 n op bouwland; A, visvijvers: 1 paar met pulli (Be).

1966 — B: 1 paar met pulli; C: 4 paar met pulli; D: 2 paar met pulli; U: 4 n; X: 1 n (Be); A, industrieterrein: enkele nesten; C, zanddepot: 1 paar met 3 pulli; Knardijk: 1 ex. met 2 pulli; K: 1 ex. met 1 pullus (Bio).

41. *Himantopus himantopus* — S t e l t k l u u t.

1961 — Bij Knardijk: tenminste 1, mogelijk 2 (Lim. 36: 26).

1965 — Knardijk, zeker 1; 14 mei - 6 juli, vele waarnemingen, max. (16 mei) 5 ad.; 30 mei, 2 ad. kennelijk broedpaar, alarmerend; 14 augustus visvijvers: ad. + 2 vliegvlugge jongen (hadden zich mogelijk reeds verplaatst) (Lim. 40: 34).

42. *Larus argentatus* — Z i l v e r m e e u w.

1961 — Houtribsluizen, 4 juni, alarmerende ad.exx.; 21 juli: 3 ad. met bijna vo'w. jong; 23 juli: idem (Lim. 36: 28).

1962 — A, zuigerput: 2-l; A, op tochtgrond: minstens 6 n (Bio); tussen Swifterbant en Kamperhoek, enkele 10-tallen (Lim. 37: 38).

1963 — Tussen Swifterbant en Kamperhoek, 18 mei; 32, bijna allemaal lege nesten, wel uitgehaald (ca. 100 ad. aanwezig) (Lim. 38: 47).

1966 — A, zanddepot: 1 n, verlaten (Bio).

43. *Larus ridibundus* — K o k m e e u w.

1961 — Ketelmeer-Z, eil. 10 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 1800 n (Be).

1962 — Ketelmeer-Z, eil.: 59 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 1230 n (Be).

1963 — Ketelmeer-Z, eil.: 400 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 2000 n (Be).

1964 — Ketelmeer-Z, eil.: 400 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 2100 n; Lelystad, zuigerput: 4000 n; M: ca. 20 broedparen; A, visvijvers: 70 n (Be); Houtribsluizen: ca. 1000 broedparen (Bio).

1965 — Ketelmeer-Z, eil.: 250 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: ca. 1400 n (Be); L: 9 n (He + t.K).

1966 — Veluwemeer-Z, 4e eil.: 2200 n; Houtribsluizen: ca. 1000 n; C: 2000 n (Be); A, industrieterrein: kolonie broedende vogels (Bio); L: 29 n (He + t.K).

44. *Sterna hirundo* — V i s d i e f.

1961 — Ketelmeer-Z, eil.: 15 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; 3e eil.: 7 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 1865 n (Be).

1962 — Ketelmeer-Z, eil.: 330 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 7 n; 3e eil.: 5 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 1210 n; H: 3 n (Be); Houtribsluizen: 2 n (Tj); L, zanddepot: 3-l (Bio); Swifterbant: 4 n (He + t.K).

1963 — Ketelmeer-Z, eil.: 400 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 900 n (Be).

- 1964 – Ketelmeer-Z, eil.: 350 n; Veluwemeer-N, 3e eil.: 6 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 850 n; Lelystad, zuigerput: 30 n; M: ca. 100 broedparen; A, visvijvers: 5 n (Be).
- 1965 – Ketelmeer-Z, eil.: 50 n; Veluwemeer-N, 3e eil.: 3 n; Veluwemeer-Z, 4e eil.: 300 n (Be); L: 52 n (He + tK).
- 1966 – Veluwemeer-Z, 4e eil.: 200 n (Be); A, industrieterrein: aantal nesten; zanddepot bij Houtribsluizen: 5 n (zeker nog meer); A: 7 n, naar schatting 25 broedparen (Bio); L: 19 n (He + tK).
45. *Sterna albifrons* – D w e r g s t e r n .
- 1961 – Kamperhoek: tenminste 2; Veluwemeer-Z, meerdijk, tenminste 1 (Lim. 36: 31).
- 1962 – Houtribsluizen: 2 n (Tj); H: 9 n (Be).
- 1963 – Kamperhoek: tenminste 3; Swifterbant, w.s. 1 (Lim. 38: 50).
- 1965 – H: 1 paar, alarmerend (Be).
- 1966 – Zanddepot bij Houtribsluizen: 3 paar. alarmerend (Bio).
46. *Sterna sandvicensis* – G r o t e S t e r n .
- 1961 – Veluwemeer-Z, 4e eil.: kolonie 112 n (Be).
- 1962 – Veluwemeer-Z, 4e eil.: 89 n (Be).
- 1963 – Veluwemeer-Z, 4e eil.: 93 n (Be).
- 1964 – Veluwemeer-Z, 4e eil.: 26 n. (Be).
47. *Columba oenas* – H o l e n d u i f .
- 1961 – N, in nestkasten: 2 x 2-l (Bio).
- 1966 – N, in nestkast: 2-l (Bio).
48. *Columba palumbus* – H o u t d u i f .
- 1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n; 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n (Be).
- 1962 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n (Be).
- 1963 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 1 n (Be).
- 1964 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 1 n; N: 7 n (Be).
- 1965 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, 3e eil.: 1 n; N: 8 n (Be); Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (He).
- 1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; N: 5 n; O: 2 n (Be); Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (He + tK).
49. *Streptopelia turtur* – T o r t e l d u i f .
- 1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 3 n (Be).
- 1962 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).
- 1963 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).
- 1964 – N: 2 n (Be).
- 1965 – Veluwemeer-Z, 3e eil.: 1 broedpaar (Be).
- 1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n (Be).
50. *Cuculus canorus* — K o e k o e k .
- 1961 t/m 1966 – Is op de eilanden in het Veluwemeer al geregeld waargenomen. Ook in de bosaanplant vrij algemeen.
51. *Tyto alba* – K e r k u i l .
- 1961 – O, in schuur: 4-l; N, in schuur: 6 pulli; O, in schuur: 7 pulli; N, in schuur: 7 pulli (najaar) (Bio).
52. *Athene noctua* – S t e e n u i l .
- 1961 – N, in turfmolm: 4-l, verlaten (Bio).
53. *Asio otus* – R a n s u i l .
- 1961 – N, in nestkast: 4-l (Bio).
- 1963 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n (Be); N: 2-l en 5-l, beide in nestkast (Bio).
- 1964 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n (Be); N, alle in nestkasten: 4 x 4-l; 7-l; 3-l; 6-l; 2-l en 5-l (Bio).

no. 1-2, 1969] VAN ELBURG, De broedvogels van O. Flevoland, 1961—1966

1965 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 5-1; 2e eil.: 1 n (Be); W, in nestkast: 3 pulli + 1 ei; N, alle in nestkasten: 5 x 5-1; 3-1; 3 x 4-1; 2 x 1-1, waarvan 1 n verlaten (Bio).

1966 – N, in nestkasten: 5 n (Bio).

54. *Asio flammeus* – Velduil.

1961 – N, bos, 4 pulli (Ja); M, luzerne: 1-1, verlaten (Bio).

1964 – K: nest met 2 pulli; nest met 4 pulli; nest met 3 pulli en nest met 1 pullus (Bio).

1965 – Half april - midden mei, tenminste 10 territoria vastgesteld (Lim. 40: 42).

55. *Alauda arvensis* – Veldleeuwerik.

1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).

1964 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; A: 1 n; N: 7 n (Be); N: 1 n en 4-1 (Bio).

1965 – L: 1 n; N: 19 n; O: 3 n; P: 6 n; Z: 11 n (Be).

1966 – Ketelmeer-W, meerdijk: 1 n; A, visvijvers: 3 n; K: 1 n; N: 4 n; P: 2 n; X: 5 n; Y: 1 n (Be).

56. *Hirundo rustica* – Boerenzwaluw.

1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).

1963 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).

57. *Delichon urbica* – Huiszwaluw.

1965 – Lelystad, gemaal „Wortman”: 70 n; Roggebotsluis, wachtgebouw: 34 n; gebouw (elektr.): 4 n; Ketelhaven, gemaal „Colijn”: 31 n; wachtgebouw: 3 n (Be).

1966 – Ketelhaven, gemaal „Colijn”: 33 n; wachtgebouw: 5 n; Lelystad, gemaal „Wortman”: 75 n (Be).

58. *Riparia riparia* – Oeverzwaluw.

1966 – N: 5 n (Be); A, zanddepot bij visvijvers: 20 n; G, zanddepot: 25 n; A: 50 n (Be).

59. *Anthus trivialis* – Boompieper.

1964 – N: 1 n (Be).

1965 – N: 1 n (Be).

60. *Anthus pratensis* – Graspieper.

1964 – N: 2 n (Be).

1965 – O: 1 n; Z: 1 n (Be).

1966 – Y: 1 n (Be).

61. *Motacilla alba* – Witte Kwikstaart.

1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n; 3e eil.: 2 n (Be).

1962 – H: 1 n (Be).

1963 – Ketelmeer-W, meerdijk: 1 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 3e eil.: 1 n (Be).

1964 – Ketelmeer-W, meerdijk: 1 n; Ketelmeer-Z, meerdijk: 4 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; Veluwemeer-Z, 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 1 n; N: 3 n; A, visvijvers: 1 n (Be).

1965 – Ketelmeer-W, meerdijk: 1 n; Ketelmeer-Z, meerdijk: 1 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 1 n; Veluwemeer-Z, 3e eil.: 1 n; P: 2 broedparen (Be).

1966 – A, visvijvers: 1 n; H: 3 n (Be).

62. *Motacilla flava* – Gele Kwikstaart.

1961 – Veluwemeer-N, 3e eil.: 1 n (Be).

1962 – H: 1 pullus (Be).

1964 – M: 1 paar met pas uitgevlogen pulli + 1 paar, alarmerend; N: 1 n (Be).

- 1965 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 1 n; N: 3 n; O: 1 n; P: 3 n; Z: 3 n (Be).
 1966 – Houtribsluizen: 1 n; H: 1 n; X: 1 n; Y: 2 n (Be); K: 1 paar met 4 juv. (Bio).
63. *Troglodytes troglodytes* — Winterkoning.
 1961 – Veluwemeer-Z, 4e eil.: 2 n (Be); L, klamp twijgen: 6-l (Bio).
 1964 – N: 2 n (Be).
 1965 – N: 1 n (Be).
64. *Prunella modularis* – H e g g e m u s.
 1965 – N: 2 n (Be).
65. *Turdus viscivorus* – G r o t e L i j s t e r.
 1966 – Veluwemeer-Z, meerdijk: 1 n; N: 1 n (Be).
66. *Turdus philomelos* – Z a n g l i j s t e r.
 1964 – N: 2 n (Be).
 1965 – N: 5 n (Be); Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (He).
 1966 – L: 1 n; O: 1 n (Be).
67. *Turdus merula* – M e r e l.
 1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 3 n (Be).
 1962 – Veluwemeer-N, 2e eil.: 2 n (Be); meerdijk: 1 n (He + tK).
 1963 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).
 1964 – Veluwemeer-N, meerdijk: 6 n; N: 26 n; O: 1 n (Be).
 1965 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 2 n; 3e eil.: 3 n, waarvan 1 met pulli; Veluwemeer-Z, 3e eil.: 2 n; H: 1 n; N: 23 n; R: 1 n (Be).
 1966 – L: 1 n; N: 4 n; O: 2 n (Be).
68. *Phoenicurus phoenicurus* – G e k r a a g d e R o o d s t a a r t.
 1965 – N: 1 n (Be).
69. *Cyanosylvia svecica* – B l a u w b o r s t.
 1962 – Noordelijk deel Oostelijk Flevoland, 9 juni, zingende ♂, ook baltsvlucht (Lim. 37: 49).
 1963 – Kamperhoek, 21 april, zingend en baltsvlucht; 27 april, idem; ook bij visvijvers (Lim. 38: 58).
 1964 – G, bij Lage Vaart (Zeewolde), juni, op 2 plaatsen ouden met voer en pas uitgevlogen jongen (Lim. 39: 73).
 1965 – G, bij Lage Vaart (Zeewolde), 2 mei, 2 baltsende ex. en 5 juni, 2 ♂♂; F, 5 mei, 2 zingende ex.; stort Houtribsluizen, 6 juni, 3 idem; Dronten, 20 juni, alarmerende ♂ met voer (Lim. 40: 49-50).
70. *Locustella luscinioides* – S n o r.
 1963 – U: 1 n (Be).
 1964 – U: gehoord; F: gehoord op verschillende plaatsen (Be).
 1966 – D: 1 ex. zingend; H: 1 n (Be).
71. *Acrocephalus arundinaceus* – G r o t e K a r e k i e t.
 1961 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 3 n; eil.: 1 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; 2e eil.: 1 n (Be).
 1962 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 6 n; 1e eil.: 2 n (Be).
 1963 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n (Be).
 1964 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 5 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; H: 1 n (Be).
 1965 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 1 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 3 n; 1e eil.: 2 n; 2e eil.: 1 n (Be).
72. *Acrocephalus scirpaceus* – K l e i n e K a r e k i e t.
 1961 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 5 n (Be).
 1962 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n (Be).

no. 1-2, 1969] VAN ELBURG, De broedvogels van O. Flevoland, 1961—1966

- 1963 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).
1964 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 5 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 3 n; H: 2 n (Be).
1965 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 2 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 5 n; 1e eil.: 2 n; 2e eil.: 3 n; 3e eil.: 4 n (Be).
1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; A, visvijvers: 1 n; H: 4 n (Be).
73. *Acrocephalus palustris* – Bosrietzanger.
1964 – H: 1 n (Be).
1965 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; N: 2 n (Be).
1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; D: 2 ex. zingend; H: 2 n (Be).
74. *Acrocephalus schoenobaenus* – Rietzanger.
1961 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 2 n (Be).
1964 – H: 5 n; M: 1 n; N: 2 n (Be).
1965 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; H: 6 n; N: 5 n; Z: 5 n; A, visvijvers: 2 n (Be).
1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; H: 8 n (Be).
75. *Hippolais icterina* – Spotvogel.
1961 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n (Be).
1964 – N: 5 n (Be).
1965 – N: 6 n; R: 1 paar met pulli (Be).
76. *Sylvia atricapilla* – Zwartkop.
1964 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).
77. *Sylvia borin* – Tuinfluiter.
1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).
1962 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n (Be).
1964 – Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n; 1e eil.: 2 n; Veluwemeer-Z, 3e eil.: 2 n; N: 10 n (Be).
1965 – Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n; 1e eil.: 1 n; N: 6 n; P: 2 n (Be).
1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 3 n; N: 2 n (Be).
78. *Sylvia communis* – Grasmus.
1964 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; N: 9 n (Be).
1965 – N: 7 n; P: 1 n; R: 1 n (Be).
1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; N: 3 n (Be).
79. *Sylvia curruca* – Braamsluiper.
1965 – Veluwemeer-N, 1 n (Lim. 40: 52).
80. *Phylloscopus trochilus* – Fitis.
1961 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, 2e eil.: 1 n (Be).
1962 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n (Be).
1963 – Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n (Be).
1964 – N: 15 n (Be).
1965 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; N: 24 n (Be).
1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n (Be).
81. *Phylloscopus collybita* – Tjiftjaf.
1963 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (Be).
1964 – N: 3 n (Be).
1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; N: 2 n (Be).
82. *Phylloscopus sibilatrix* – Fluiter.
1964 – N: 1 n (Be).
1965 – N: 1 n (Be).
83. *Parus major* – Koolmees.
1964 – N: 1 n (Be).
84. *Panurus biarmicus* – Baardmannetje.
1962 – A: $\pm$ 20 ex. meest juv. (Bio); H: 1 paar, nestelend (Be).

- 1963 – U: meerdere zeer jonge vogels (Be); Knardijk, 4 mei, 1 (met 3 juv. van 4 à 5 dagen) (Lim. 38: 61).
- 1964 – H: 1 n met grote pulli; H: 1 ex. met voedsel (Be); Kamperhoek, zeker 10 paar; G, bij Lage Vaart (Zeewolde), juni, 10-tallen paartjes, die hun pas uitgevlogen jongen voerden; Kamperhoek-Lelystad, 27 juni, ca. 25 ex. gehoord; Knardijk, vele waarn., o.a. 27 juni, ca. 150 ex., in kleine troepjes, meest juv.; 12 juli, paartje, uitgevlogen jongen voerend (Lim. 39: 77).
- 1965 – H: 2 n (Be); Knardijk, 1 gevonden; Kamperhoek, 1 gevonden (Lim. 40: 53).
- 1966 – D: 10-tallen, waaronder veel juv.; G: 1 paartje met 1 pullus; H: 3 n (Be).
85. *Emberiza schoeniclus* – R i e t g o r s.
- 1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 2e eil.: 1 n (Be).
- 1962 – Ketelmeer-Z, eil.: 2 n; H: 7 n (Be); Bremerberg, rietzoom: 5-1 (Bio).
- 1963 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 5 n; Veluwemeer-Z, 3e eil.: 4 n; F: 1 jonge vogel bij nest (Be).
- 1964 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 2 n; eil.: 1 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 5 n; 3e eil.: 2 n; Veluwemeer-Z, 1e eil.: 6 n; 2e eil.: 2 n; 3e eil.: 12 n; H: 7 n; N: 10 n; A, visvijvers: 3 n (Be).
- 1965 – Ketelmeer-Z, meerdijk: 1 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; 2e eil.: 2 n; Veluwemeer-Z, 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 7 n; H: 8 n; N: 21 n; Z: 8 n; A, visvijvers: 2 n (Be); Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (He).
- 1966 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 6 n; A, visvijvers: 7 n; H: 14 n; N: 2 n (Be).
86. *Carduelis cannabina* – K n e u.
- 1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 5 n (Be).
- 1962 – Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n (He + t.K).
- 1964 – Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n; Veluwemeer-Z, meerdijk: 1 n; N: 31 n (Be).
- 1965 – Veluwemeer-N, meerdijk: 3 n; 1e eil.: 2 n; Veluwemeer-Z, meerdijk: 3 n; N: 29 n en 5-1 (Be).
- 1966 – L: 12 n (Be).
87. *Fringilla coelebs* – V i n k.
- 1964 – N: 3 n (Be).
88. *Passer domesticus* – H u i s m u s.
- 1961 t/m 1966 – Is algemene broedvogel in Oostelijk Flevoland bij schuren, huizen en gebouwen.
89. *Sturnus vulgaris* – S p r e e u w.
- 1961 t/m 1966 – Is vrij algemene broedvogel in Oostelijk Flevoland bij schuren, huizen en gebouwen.
90. *Oriolus oriolus* – W i e l e w a a l.
- 1961 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n (vermoedelijk); 1e eil.: 1 n (vermoedelijk) (Be).
- 1964 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; N: zingende ♂ en 4 n (Be).
- 1965 – Veluwemeer-N, meerdijk: 1 n; 1e eil.: 1 n; N: 3 n (Be).
- 1966 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; N: 1 n met pulli en 1 n (Be).
91. *Corvus corone* – K r a a i.
- 1961 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n (Be).
- 1962 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, 1e eil.: 2 n; 2e eil.: 3 n (Be).
- 1963 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n; 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 2 n (Be).

1964 – Ketelmeer-Z, eil.: 1 n; Veluwemeer-N, 2e eil.: 1 n (Be).

1965 – Veluwemeer-N, 1e eil.: 1 n; 2e eil.: 1 n; 3e eil.: 1 n (Be).

92. *Pica pica* – Ekster.

1962 – Veluwemeer-N, meerdijk: 2 n; 2e eil.: 1 n (Be).

1966 – N: 1 n (Be).

93. *Garrulus glandarius* – Vlaamse Gaai.

1964 – N: 1 n (Be).

1966 – N: 1 n (Be).

SUMMARY:

The breeding-birds of Eastern Flevoland, 1961–1966

Before 1961 several papers were published concerning the observations of breeding-birds in the polder of Eastern Flevoland (Cavé 1961; Ten Kate 1952, 1955, 1956; Ten Kate, v. d. Berg and Koridon 1957; Ten Kate and v. d. Berg 1958). In this paper observations of breeding-birds during the years 1961–1966 are brought together.

After 1960 about 7.000 to 10.000 acres (3 à 5.000 hectares) were reclaimed every year. At the end of 1966 the reclaimed area was about 100.000 acres (40.000 hectares). The rest of the polder was covered by reed vegetation. In 1962 the first farms were let. More than 37.000 acres (15.000 hectares) were let out on lease at the end of 1966. In this period three villages were developed: Dronten, Biddinghuizen and Swifterbant. Near these villages and also in other parts of the polder a begin was made with the plantation of trees; on the east side of the polder and in some parts near the dike along the Veluwe-lake there had been a young woodplantation for some years.

As the reclamation of the reed vegetation proceeded the breeding-area of the birds living in this vegetation became smaller and smaller. This concerns mainly the Bittern (*Botaurus stellaris*), Water Rail (*Rallus aquaticus*), Bearded Tit (*Panurus biarmicus*) and Savi's Warbler (*Locustella luscinioides*).

In the period described in this paper the number of breeding-bird species in Eastern Flevoland was higher than in the years before. In the years 1959 and 1960 the number of breeding-birds came to respectively 52 and 49 species. In the following years till 1966 this number increased to 93 species.

A few, in the Netherlands rare birds, bred in the polder in this period: the Spoonbill (*Platalea leucorodia*) only in 1954 and 1966, whereas the Red-crested Pochard (*Netta rufina*) has bred here since 1961 and the Dotterel (*Charadrius morinellus*) since 1963.

New breeding-birds of the wooded area of the polder in the involved period are: Wood Pigeon (*Columba palumbus*), Golden Oriole (*Oriolus oriolus*), Jay (*Garrulus glandarius*), Mistle Thrush (*Turdus viscivorus*) and Song Thrush (*Turdus philomelos*).

Several Sylviidae settled as breeding-birds during the described period, such as Blackcap (*Sylvia atricapilla*), Chiffchaff (*Phylloscopus collybita*), Wood Warbler (*Phylloscopus sibilatrix*) and Bluethroat (*Cyanosylvia svecica*).

New in these years were also Sedge Warbler (*Acrocephalus schoenobaenus*), Marsh Warbler (*Acrocephalus palustris*), Icterine Warbler (*Hippolais icterina*), Whitethroat (*Sylvia communis*) and Willow Warbler (*Phylloscopus trochilus*).

Whether breeding of these species took place before 1961 is not certain. In 1964 nests of the Great Tit (*Parus major*), Meadow Pipit (*Anthus pratensis*), Tree Pipit (*Anthus trivialis*) and Chaffinch (*Fringilla coelebs*) were found for the first time; in 1965 nests of the Redstart (*Phoenicurus phoenicurus*) and Dunnock (*Prunella modularis*) were noticed.

Some Owl-species, the Barn Owl (*Tyto alba*) and the Little Owl (*Athene noctua*), were only noticed as breeding-birds in 1961. Nests of the Barn Owl were also found before this year.

Bearded Tit (*Panurus biarmicus*) and Savi's Warbler (*Locustella luscinioides*) were in this period also found breeding in the polder for the first time. Savi's Warbler was recorded in 1960 as a probable breeding-bird. In 1966 nests of Sand Martins (*Riparia riparia*) were found in sandy walls of soil-deposits in the polder.

In this period new species of birds which prefer nesting near water are: Great Crested Grebe (*Podiceps cristatus*), Black-necked Grebe (*Podiceps nigricollis*), Little Grebe (*Podiceps ruficollis*), Mute Swan (*Cygnus olor*) and Moorhen (*Gallinula chloropus*).

In these years nests of the Curlew (*Numenius arquata*) and the Wren (*Troglodytes troglodytes*) were also found for the first time.

Finally we can mention the Grey-lag Goose (*Anser anser*) with young ones which was observed in a canal near Lelystad in 1963.

LITERATUUR:

- Cavé, A. J. (1959): Nestkasten voor Torenvalken in Oostelijk Flevoland. Het Vogeljaar 7: 153-158.
- , (1961): De broedvogels van Oostelijk Flevoland in 1958-1960. Limosa 34: 231-251.
- Hellebrekers, W. Ph. J. en K. H. Voous (1964): Nestparasitisme van de Kroon-eend in 1962 en 1963. Limosa 37: 5-11.
- Kate, C. G. B. ten (1952): De broedvogels van de Oosterpolder in 1951 en 1952. Limosa 25: 1-11.
- , (1955): De broedvogels van Oostelijk Flevoland in 1953 en 1954. Limosa 27: 119-131.
- , (1956): De broedvogels van Oostelijk Flevoland in 1955. Limosa 28: 112-126.
- , (1963-1967): Ornithologie van Nederland 1961-1965. Limosa 36: 10-44; 37: 19-57; 38: 24-66; 39: 42-81; 40: 14-58.
- Kate, C. G. B. ten, A. van den Berg en J. A. F. Koridon (1957): De broedvogels van Oostelijk Flevoland in 1956. Limosa 30: 2-12.
- Kate, C. G. B. ten en A. van den Berg (1958): De broedvogels van Oostelijk Flevoland in 1957. Limosa 31: 31-43.
- Marra, N. (1964): Een broedgeval van de Morinelplevier in Oostelijk Flevoland in 1963. Limosa 37: 1-4.
- , (1965): Nieuwe broedgevallen van de Morinelplevier in Oostelijk Flevoland in 1964. Limosa 38: 2-5.
- Muller, J. (1944): Enkele beschouwingen naar aanleiding van de vogelkolonisatie in de nieuwe Zuiderzeepolders. Limosa 17: 55-63.
-